

Departementspromemorian ”Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl a omedelbar placering, sekretess och skolgång”(Ds 2020:16)

(Diarienummer: S2020/05758/SOF)

TU – Medier i Sverige (TU) har tagit del av rubricerad promemoria och får anföra följande.

TU begränsar sitt yttrande till frågorna om offentlighet och sekretess.

Sammanfattning

TU noterar att promemorians förslag om utökad sekretess saknar överväganden om behovet av offentlighet.

TU avstyrker dels förslaget om sekretess med ett omvänt skaderekvisit, dels förslaget om att meddelarfrihet inte ska gälla.

Förslagen

I departementspromemorian föreslås bl a nya bestämmelser om sekretess för att möjliggöra sekretess hos kommuner och regioner för adresser till skyddade boenden och hem för vård eller boende som bedriver verksamhet i form av skyddat boende.

Förslaget är utformat med ett omvänt skaderekvisit, d v s med en presumtion för sekretess.

Sekretessen föreslås även gälla för uppgift om beteckning på fastighet där verksamhet bedrivs i form av sådana boenden och för uppgift om tomträtt i fastighet där sådan verksamhet bedrivs.

Vidare föreslås att meddelarfrihet inte ska gälla om dessa uppgifter förekommer hos Inspektionen för vård och omsorg.

TU avstyrker

Enligt TU:s mening måste en utgångspunkt för varje övervägande om sekretess vara offentlighet. Det är sålunda sekretessen som måste motiveras – inte offentligheten.

TU delar uppfattningen att sekretess kan vara motiverad i vissa av de fall som avses i promemorian. TU saknar dock den nödvändiga avvägningen och bedömningen mellan intresset av offentlighet och det motstående intresset av sekretess.

Enligt TU:s mening saknas skäl för promemorians, närmast slentrianmässiga, förslag om sekretess med ett omvänt skaderekvisit. Mot den bakgrunden avstyrker TU förslaget och förordar i stället sekretess med ett rakt skaderekvisit, d v s med en presumtion för offentlighet.

TU avstyrker också förslaget om att meddelarfrihet inte ska gälla om adress, fastighetsbeteckning eller tomträtt om uppgifterna förekommer hos Inspektionen för vård och omsorg.

Som det konstateras i promemorian (s 67 ff) är en grundläggande utgångspunkt att undantag från meddelarfriheten endast bör göras i de fall där sekretessintresset är så starkt att man knappast kan tänka sig en situation där insynsintresset väger över.

TU saknar en redovisning som styrker detta förhållande och vill, åter igen, framhålla att det inte är insynsintresset utan sekretessintresset som ska motiveras.

Mot den bakgrunden avstyrker TU även förslaget om begränsning av meddelarfriheten.

Stockholm den 13 november 2020

TU – Medier i Sverige

Per Hultengård
Jurist